

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 7. april 2020.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at følgende dispositioner med henblik på afgivelse af tilsagn om tilskud på i alt 650,0 mio. kr. i finansåret 2020 til en udviklingspolitisk og humanitær hjælpepakke som følge af COVID-19:
- der overføres 150,0 mio. kr. til § 06.39.03. Humanitære bidrag til partnere i akutte og langvarige kriser
  - der overføres 50,0 mio. kr. til § 06.36.06. FN's øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag
  - der overføres 150,0 mio. kr. til § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.

Udgiften i 2020 på 350,0 mio. kr. finansieres af de på finansloven for 2020 opførte midler under § 06.38.01. Mobilisering af finansiering.

Tilsagnene om tilskud vil blive afholdt i 2020 med 450,0 mio. kr. under § 06.39.03. Humanitære bidrag til partnere i akutte og langvarige kriser, 50,0 mio. kr. under § 06.36.06. FN's øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag og 150,0 mio. kr. under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.

b. *Baggrund*

Med COVID-19-pandemien står Afrika og nærområder med flygtninge og internt fordrevne også i Mellemøsten og dele af Asien over for en humanitær og økonomisk katastrofe. Der er dels tale om en sundhedskrise, dels en økonomisk krise, der risikerer at slå bunden ud af ikke mindst de sårbare afrikanske økonomier og skabe social uro, konflikt, radikaliserings og pres for irregulær migration.

De svage afrikanske sundhedssystemer vil blive voldsomt presset. For det første er kapaciteten til at forebygge og sænke farten på smittekæder gennem testning samt opsporing og isolation af smittede utilstrækkelig. For det andet kan en spredning til de millionstore by- og slumområder bringe sundhedssystemerne til kollaps. Erfaringen fra ebola-krisen i Vestafrika i 2015 viser, at de afledte konsekvenser på et allerede svagt sundhedssystem og en sårbar befolkning er alvorlige. Herudover kan mødre- og børnedødeligheden forventes at stige. Endelig vil konsekvenserne være katastrofale, hvis smitten breder sig blandt flygtninge og internt fordrevne.

FN vurderer, at pandemien kan føre til cirka en halvering af væksten i Afrika i 2020. De afrikanske økonomier bliver påvirket hårdt af grænselukninger og nedgang i den globale økonomi, herunder turisme, stigende renteudgifter til statsgæld samt faldende råvarepriser. Millioner af jobs risikerer at gå

tabt, og de ca. 12 mio. unge afrikanere, der hvert år kommer ud på arbejdsmarkedet, får endnu svære end før ved at finde fodfæste i deres egne lande.

Projektbeskrivelse

Nærværende bidrag adresserer humanitære, sundhedsmæssige og socioøkonomiske aspekter af COVID-19 krisen. Tværgående for bidragene lægges der vægt på lokalt ejerskab, at der er fokus på de mest sårbare grupper, herunder flygtninge og internt fordrevne samt kvinder og piger, og at indsatserne fra start tænker det lange sigte ind ved at støtte jobskabelse, opretholde krav om demokrati og respekt for menneskerettigheder og håndtere konsekvenser af klimaforandringer og støtte grønne løsninger.

Globale Humanitære Appeller (300 mio. kr.)

De store FN-organisationer og den Internationale Røde Kors Komité (ICRC) har styrke, kapacitet og tilstedeværelse til at kunne lede forebyggelse og respons på smittespredning samt yde logistisk støtte til og koordination af de mange øvrige aktører, der vil være involveret i de kommende måneders indsats. Fokus for nylige appeller fra FN og ICRC er på de mest sårbare befolkningsgrupper, herunder flygtninge og internt fordrevne i og omkring skrøbelige lande, bl.a. i Afrika, Mellemøsten og Asien. Et dansk bidrag til de to appeller vil kunne understøtte indsatsen på helt centrale områder.

FN's Flygtningeorganisation (UNHCR) gennemfører målrettede informationskampagner, styrkelse af vand og sanitet, relevante sundhedsydelse, etablering af isolationsfaciliteter og grundlæggende beskyttelsesaktiviteter m.v. for flygtninge og internt fordrevne.

FN's Fødevareprogram (WFP) har ansvar for international transport af medarbejdere, udstyr og nødhjælp for alle humanitære organisationer. Deres net udbygges og efterspørges i stigende grad efterhånden som kommercielle alternativer aflieses.

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) er anker og spydspids for det internationale samfunds globale indsats for at begrænse COVID-19 smittespredningen og for at støtte berørte sundhedssystemer, både m.h.t. forebyggelse, beredskab og behandling.

FN's Befolkningsfond (UNFPA) har fokus på piger og kvinder, som er ekstra sårbare i akutte humanitære kriser, og yder blandt andet beskyttelse mod kønsbaseret vold og børneægteskaber samt styrket adgang til sundhedsydelse i forbindelse med graviditet og fødsler, familieplanlægning og prævention. COVID-19 medfører et markant stigende behov på disse områder.

Den Internationale Røde Kors Komité (ICRC) styrker bl.a. forebyggelse, beredskab og respons gennem lokale sundhedssystemer og nationale Røde Kors selskaber, bl.a. ved at understøtte informationskampagner om smittebegrænsende adfærd, distribution af værnemidler og andet udstyr, samt ikke mindst akut forbedring af vandforsyning og sanitet m.v.

De danske NGO'ers COVID-19-indsatser (150 mio. kr.)

Danske NGO'er er til stede i mange af de mest sårbare udviklingslande. De arbejder med partnere, der er forankret i lokalsamfundene og kan levere forebyggende indsatser og respons i områder, hvor nationale myndigheder ikke har tilstrækkelig kapacitet. Det gælder bl.a. informationskampagner om smittebegrænsende adfærd, sundhedsydelse, støtte i relation til seksuel og reproduktiv sundhed, styrket vandforsyning og sanitet m.v. til de mest sårbare. Indsatserne vil styrkes gennem en række bidrag herunder 125 mio. kr. til strategiske partnere på det humanitære område (*ADRA, Caritas, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Folkekirkens Nødhjælp, Mission Øst, MS-Action Aid, Oxfam Ibis, og Red Barnet*) med henblik på at øge deres muligheder for at bidrage til forebyggelse og respons i relation til COVID-19-pandemien. Dertil 25 mio. kr. til *Danish Emergency Relief Fund (DERF)*, som er målrettet humanitære indsatser gennem civilsamfundsorganisationer, der ikke er omfattet af et humanitært partnerskab med Udenrigsministeriet.

FN's COVID-19 Multi-Partner Trust Fund (MPTF) (50,0 mio. kr.)

FN's generalsekretær har lanceret en Multi-Partner Trust Fund til støtte for lav- og mellemindkomst lande i håndteringen af COVID-19-pandemiens sundhedsmæssige, økonomiske og sociale konsekvenser. Fonden etableres på baggrund af de gode resultater med den tidligere Ebola-fond (2014-18). Der estimeres pt. et behov for at rejse ca. 6,8 mia. kr. (kurs på USD pr. 3. april) i løbet af de kommende 9 måneder. Midlerne puljes globalt og fordeles til de mest udsatte lande og befolkningsgrupper. De konkrete indsatsområder vil være styrkelse af regeringer og lokale myndigheders evne til at håndtere COVID-19, fremme af økonomiske tiltag for at modvirke øget fattigdom, arbejdsløshed mv. samt bæredygtig genopbygning i tråd med verdensmålene. Fonden skal også være med til at sikre koordination og effektivitet i den globale håndtering af både den akutte sundhedskrise og de langsigtede konsekvenser for mennesker, klima og økonomi.

Danmarks prioritetslande i Afrika (150,0 mio. kr.)

Landene i Sahel og på Afrikas Horn har meget lidt at stå imod pandemien med, men forsøger at igangsætte krisepåbegreb med deres få ressourcer. Nedlukningen af samfundene rammer samtidig øjeblikkeligt og med fuld kraft i form af mistet levebrød, job, uddannelse og adgang til almindelige sundhedsydelser. Danmark har i kraft af sin mangeårige tilstedeværelse i prioritetslande i Afrika et tæt forhold til landenes myndigheder og lokale partnere. Det gør Danmark i stand til at gå i direkte dialog og hurtigt at levere den støtte, der efterspørges til at opbygge kapacitet til at reagere tilstrækkeligt. Danmark vil samtidig indgå i en konstruktiv dialog med landene om, hvordan det sikres, at indsatsen sker med respekt for menneskerettigheder og uden styre per dekret, samt at smittereducerende foranstaltninger, der reducerer borgernes frihed, afvikles efter den akutte krise er overstået.

Bidragene til nye og styrkede indsats i Burkina Faso, Etiopien, Kenya, Mali, Somalia og Uganda vil have fokus på at forebygge smittespredning og styrke sundhedsrespons i landene, og at afbøde de alvorlige afledte sociale og økonomiske konsekvenser af COVID-19-pandemien. Indsatserne omfatter bæredygtige løsninger for adgang til rent vand og sanitet, bl.a. for internt fordrevne og i tætbefolkede byområder, samt tiltag, der sikrer, at sundhedsydelser når geografisk bredt ud til de fattigste og mest sårbare grupper, inkl. piger og kvinder. Det gælder bl.a. støtte til primære sundhedsfaciliteter i form af beskyttelses- og andet udstyr, medicin, elektricitet mv. Ligeledes støttes sociale sikkerhedsnet til de fattigste og mest sårbare personer, klimarelaterede sikringsordninger for bønder og initiativer for iværksættere og små og mellemstore virksomheder for at afbøde bl.a. arbejdsløshed.

Budget

Det samlede budget andrager 650,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

	Udgift, mio. kr.
Globale humanitære appeller	300,0 mio. kr.
De danske NGO'ers COVID-19-indsatser	150,0 mio. kr.
FN's COVID-19 Multipartner Trust Fond	50,0 mio. kr.
Danske prioritetslande i Afrika	150,0 mio. kr.
I alt	650,0 mio. kr.

Tilsagnene vil blive afholdt i 2020 med 300,0 mio. kr. under § 06.39.03.11. Øvrige bidrag til akutte og langvarige kriser, 150,0 mio. kr. under § 06.39.03.10. Strategiske partnerskaber og Nødhjælpapuljer, 50,0 mio. kr. under §06.36.06.24. Diverse multilaterale bidrag samt 150,0 mio. kr. fordelt på en række underkonti under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.

Tilskuddene forventes udbetalt i finansåret 2020.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret 2020 kan specificeres således:

§ 06.32.01. Udviklingslande i Afrika (Reservationsbev.)		
05. Etiopien		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		32,0 mio. kr.
08. Somalia		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		20,0 mio. kr.
11. Kenya		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		33,0 mio. kr.
12. Uganda		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		10,0 mio. kr.
17. Burkina Faso		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		30,0 mio. kr.
20. Mali		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		25,0 mio. kr.
§ 06.36.06. FN's øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag (Reservationsbev.)		
24. Diverse multilaterale bidrag		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		50,0 mio. kr.
§ 06.38.01. Mobilisering af finansiering til investeringer (Reservationsbev.)		
13. Danida Sustainable infrastructure Finance		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		-350,0 mio. kr.
§ 06.39.03. Humanitære bidrag til partnere i akutte og langvarige kriser (Reservationsbev.)		
10. Strategiske partnerskaber og Nødhjælpapuljer		
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland		150,0 mio. kr.

Væsentlige risikoelementer

Pandemien udvikler sig dag for dag og påvirker allerede nu national og international transport af gods og passagerer, ligesom risikoen for økonomisk og samfundsmæssig destabilisering på længere sigt klart er til stede. Det påvirker umiddelbart mulighederne for at få humanitært og sundhedsmæssigt personale og udstyr på plads i skrøbelige lande, der berøres af COVID-19, og særligt kombinationen af smittefare og social uro, evt. tilspidset voldelig konflikt, kan blive en udfordring for såvel humanitære som udviklingsindsatser. I de kommende uger og måneder er der endvidere risiko for

mere udbredte forstyrrelser af forsyningskæder, eks. med hensyn til fødevarer m.v., hvilket kan forstærke negative tendenser for smittefare, social uro og generel destabilisering. Der planlægges derfor i videst muligt omfang mod indsatser, der kan tilpasses de lokale omstændigheder, gennemføres i overensstemmelse med landenes egne prioriteringer og sker i tæt national og international koordination mhp. løbende at vurdere indsatserne.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet dispositionen medfører enkeltoverførsler over 100 mio. kr. mellem hovedkonti på tværs af aktivitetsområder. Dette ligger uden for udviklingsministerens bemyndigelse, *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. 2.2.9 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene*. Derudover udmøntes dele af midlerne under rammebevillinger, hvor udgiften overstiger 39,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV 2.2.7 under § 6.3 Bistand til udviklingslandene*.
- e. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at følgende dispositioner med henblik på afgivelse af tilsagn om tilskud på i alt 650,0 mio. kr. i finansåret 2020 til en udviklingspolitisk og humanitær hjælpepakke som følge af COVID-19:
- der overføres 150,0 mio. kr. til § 06.39.03. Humanitære bidrag til partnere i akutte og langvarige kriser
  - der overføres 50,0 mio. kr. til § 06.36.06. FN's øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag
  - der overføres 150,0 mio. kr. til § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.
- Udgiften i 2020 på 350,0 mio. kr. finansieres af de på finansloven for 2020 opførte midler under § 06.38.01. Mobilisering af finansiering.
- Tilsagnene om tilskud vil blive afholdt i 2020 med 450,0 mio. kr. under § 06.39.03. Humanitære bidrag til partnere i akutte og langvarige kriser, 50,0 mio. kr. under § 06.36.06. FN's øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag og 150,0 mio. kr. under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 7. april 2020

RASMUS PREHN

Til Finansudvalget.